

Ennaltaehkäisevä päihdetyö (EPT-työ) Parkanossa

Raportointi sivistyslautakunnalle

15.10.2024

Parkanon kaupungin EPT-työ kuuluu kaikille

- Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä (523/2015) ohjaa päihdehaittojen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi tehtävää työtä. Ennaltaehkäisevä päihdetyö kattaa alkoholi-, huumausaine- ja rahapelihaittojen sekä tupakka- ja nikotiinituotteiden käytön ehkäisyn ja vähentämisen.
- Ennaltaehkäisevä toimielin Parkanon sivistyslautakunta 1.1.2024 alkaen
- Ennaltaehkäisevän päihdekoordinaattorin työ kuuluu hyvinvointikoordinaattorin tehtäviin
- Työryhmä avoin – ydinryhmä koottu paikallisista toimijoista Teams-ryhmään
- Päihdetilastot käsitelty hyvinvointityöryhmässä

PARKANO Ehkäisevä päihdetyö suunnitelmissa

- Alku Parkanon mielenterveys- ja päihdestrategia vuosille 2022-2025
→ aloitus rakenteiden luomiselle
- Hyvinvointialue laatinut EPT-suunnitelman keväällä 2024
- Parkanon laaja hyvinvointikertomus 2017-2020 ja -suunnitelma vuosille 2021-2025, valtuusto hyväksynyt 10.6.2024
  - painopisteet: Turvallinen ja viihtyisä Parkano, tavoitteet ja toimenpiteet EPT-työlle (alla)
  - Parkanon uusi EPT-suunnitelma valmis 11/24.

Ennaltaehkäisevän päihdetyön rakenteiden luominen ja menetelmien käyttöön otto	Otetaan käyttöön ennaltaehkäisevän päihdetyön toimintaohjelmaohjelman kuntatoimenpiteet	Ennaltaehkäisevä päihdetoimielin Ennaltaehkäisevä päihdekoordinaattori Hyvinvointiryhmä	Ennaltaehkäisevän työn toteumaraportti hyvinvointiraportin yhteydessä, Päihdetilastot ja indikaattorit, Kouluterveyskyselyn tulokset
	Koulutetaan henkilöstöä erilaisiin ennaltaehkäisevän päihdetyön menetelmiin	Varhaiskasvatuksen ja koulun henkilökunta Vapaa-aikatoimi Yhteisöllinen oppilashuolto	Koulutuksen määrä

PARKANO

Paikallisesti moniammatillinen yhteistyö; viestitty verkostoihin
ajankohtaiset EPT-asiat ”Puhutaan päihteistä ja otetaan puheeksi”

Varhaiskasvatus, vanhemmat, neuvolat,
pikkulapsitiimit

Koulut: Koulunuorisotyöntekijä,
opetussuunnitelmassa terveystiedon tunnit
opettajat, kasvatusohjaaja, kuraattori
terveydenhoitajat

Nuorisotyö ja vapaa-aikaohjaajat, nuorisotiimi,
etsivä nuorisotyö, Nuorten Startti, nuorten ohjaus-
ja palveluverkosto

Parkano-Kihniö perhekeskus toimijat

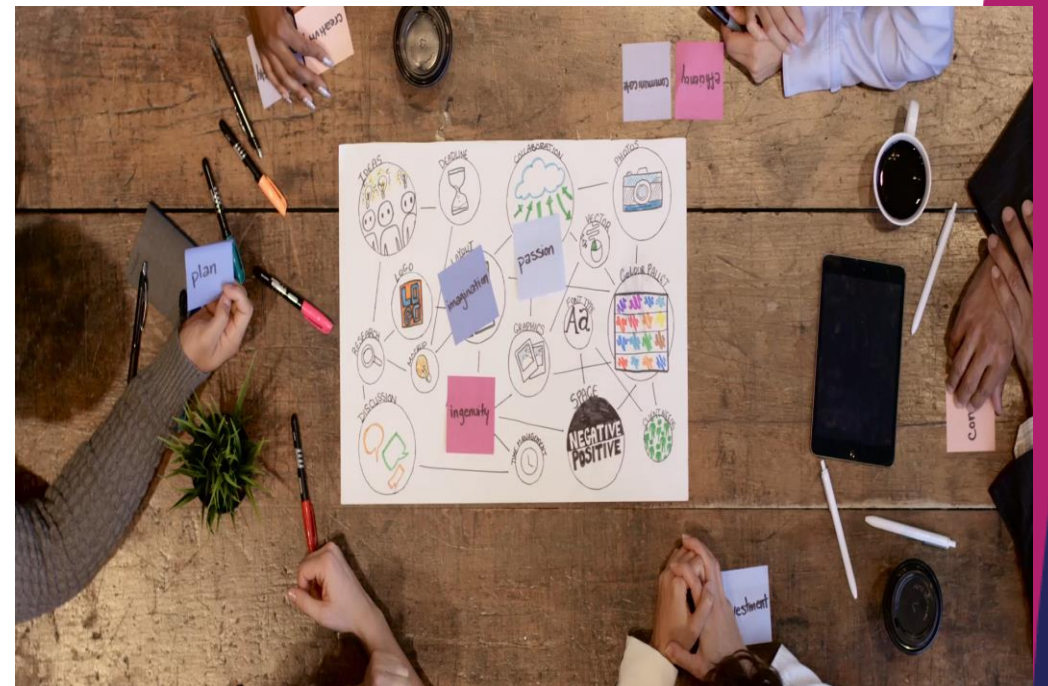
Nuorisovaltuusto

Lapsiasianneuvosto

Vanhempainyhdistys

Urheiluseuraverkosto

Kolmostien terveys Oy:n eri toimijat

Ennaltaehkäisevän päihdetyön jalkautusta vuonna 2024

- Koulunuorisotyön vuosikello laadittu 3/2024, kevään tietoisuus päihteistä vape ja nikotiinituotteet, myös kasvatusohjaajan toimesta
- Liikenneturvan tapahtuma koululla toukokuussa 2024 yläkoululaisille; EPT:n toimintapiste
- Hyvinvointimessut Kaarnassa 5/24
- Hyvinvointimessut toiselle asteelle 9/24
- Parkanon nuorten palvelu- ja ohjausverkosto 7.3.2024 - kouluterveyskyselyn tulokset, keskustelu päihteistä, päihdetilastoja läpi käyty
- Parkano-Kihniö perhekeskus ohjausryhmän kokous
- Lähitorilla hyvinvointikoordinaattorin käynnit, keskustelua ikääntyvien päihteiden käytöstä osana kaatumisen ehkäisykampanja

Yhteistyö alueellisesti

- Kunnat: Parkano, Kihniö, Ikaalinen, Hämeenkyrö, EPT-koordinaattorit
- Hyvinvointialueen EPT-ohjaus ja tuki kunnille: koordinaattori ja suunnittelija Pirhalta
- Pakka-toimintamalli käyttöön alueellisesti
- Väkivaltatyön verkoston yhteistyö
- Yhteistyö poliisiin ja paikallisiin yrityksiin
- THL ja AVI koulutukset ja tiedotukset

PARKANO

Yhteistyö alueellisesti

- Aluehallintoviraston ohjaus- ja arviointi käynti kuntiin alueellisesti 23.4.2024, yhteinen eri toimijoiden kanssa
- Kuntayhteistyö aloitettu: Parkanon, Kihniön, Hämeenkyrön ja Ikaalisten ennaltaehkäisevän päihdetyön koordinaattorit verkostoituneet ja aloittaneet yhteistyön EPT-asioiden esilletuomiseksi laajemmin
- Osallistutaan Pirkanmaan hyvinvointialueen EPT-verkoston tapaamisiin, verkostoa vetää Pirhan ennaltaehkäisevä päihdekoordinaattori
- **Pakka-toimintamallin** suunnittelu Pirkanmaalla on nyt käynnistynyt ja ensimmäinen suunnittelukokous ehkäisevän päihdetyön koordinaattoreiden sekä hyvinvointikoordinaattoreiden kanssa on pidetty. Pyritään saamaan mukaan myös mahdollisimman laajasti osallistujia mm. viranomaisista, eri ammattiryhmistä, päivittäistavarakaupoista, järjestöistä ja kansalaisten joukosta. Kokouksessa tehtiin alustavaa aluejakoa työryhmille Pirkanmaan sisällä ja käytiin keskustelua askarruttavista kysymyksistä.

PARKANO

- Ehkäisevän päihdetyön järjestämistä koskevan lain 6 §:n mukaan kunnan tulee ehkäisevän päihdetyön yhteydessä edistää asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia päihteiden aiheuttamien haittojen vähentämiseksi viranomaisyhteistyöllä, viranomaisille annettavilla lausunnoilla sekä kunnan omilla toimilla, tulossa:
- Ennaltaehkäisevän päihdetyön viikko 45, aiheena nikotiini. Pirkanmaan päihdekysely toteutetaan
- Lasten- ja nuorten suunnitelman valmistelu – EPT-asia teemalla Vanhempien tukeminen
- Parkanon päihdeohjelman valmistelua henkilöstöpäällikön kanssa 10/24 – ennaltaehkäisevä näkökulma